

Läs mer i Svensk Idrotts artikel från 2009:

Svensk Idrott 2009:4

Missade du att motionera till årsmötet? Börja då förbereda dig redan nu inför nästa år. Har du en idé som borde göra din idrottsklubb ännu bättre? Eller är du irriterad över något missförhållande?

I båda fallen: Ta ditt ansvar och skriv en motion. Som medlem har du alla möjligheter att påverka verksamheten i din klubb. Det är inte svårt. Svensk Idrott visar hur.

Först lite grundläggande fakta:

1. En förening består av sina medlemmar. Tillsammans har medlemmarna bestämt vad föreningen ska ägna sig åt.

Verksamheten finns beskriven i föreningens stadgar.

Stadgarna är det ramverk, det avtal som medlemmarna slutit för sin samverkan i föreningen.

Avtal är till för att hållas, men det förhindrar inte att stadgarna kan ändras.

Det är fritt fram för alla medlemmar att komma med förslag till stadgeändringar. Det som var giltigt när klubben bildades kanske inte längre är det i dag? Tid och samhällsutveckling kan ha gjort vissa stadgar otidsenliga.

Tänk bara på informationsteknologins genombrott. Nu för tiden har de flesta föreningar en egen hemsida där medlemmarna kan nås på ett helt annat sätt en tidigare. Det betyder att kallelsen till årsmötet inte längre behöver skickas ut per post och utannonseras i lokaltidningen, så som ursprungsstadgarna kanske föreskriver. En eventuell modernisering av stadgarna får årsmötet rösta om.

2. Den medlem som har förslag till förändringar i klubben kan skriva ner sina synpunkter i en motion, som lämnas in till styrelsen.

Styrelsen är skyldig att ta upp motionen på föreningens årsmöte, dit alla medlemmar har rätt

att komma för att diskutera förslaget och sedan rösta, allt i sann demokratisk anda.

Följande, tänkta exempel, visar hur det kan gå till när en klubbmedlem bestämmer sig för att skriva en motion.

Lena Lollander, 20, spelar i innebandyklubben Plastklotet. Hon tycker att det är fel att endast personer som fyllt 18 år har rösträtt i klubben. Eftersom merparten av spelarna är under 18 år, borde även de ha rätt till inflytande, anser hon.

Hon bestämmer sig för att skriva en motion till årsmötet som föreslår att rösträtten sänks från 18 till 15 år. Ungdomsinflytandet skulle öka om rösträttsåldern sänktes.

Men hur bör hon utforma sin motion för att den ska bli så tydlig och begriplig som möjligt?

3. Så här ska Lena göra:

Skriv motionen efter en given mall, då ökar tydligheten. Det vore illa om motionen blir så luddigt skriven att den missförstås av styrelsen, och själva poängen går förlorad.

Till att börja med: Skriv en talande rubrik på din motion. Det är viktigt att rubriken speglar vad du vill. Den ska vara informativ och gärna sammanfatta poängen på ett klatschigt sätt.

Beskriv sedan ditt förslag, ditt yrkande, och tala om vad det är du vill förändra.

Därefter ger du bakgrund till varför du vill ändra. Här kan du motivera och argumentera varför en förändring är viktig. Gärna med exempel ur verkligheten.

Underteckna med namn. Vem som är motionär som ska vara tydligt angivet.

4. Lena Lollanders motion om sänkt rösträtt i innebandyklubben Plastklotet skulle kunna se ut så här:

Rubrik: Öka ungdomsinflytandet - sänk rösträttsåldern

Motionär: Lena Lollander

Yrkande: Jag yrkar att rösträttsåldern för medlemmar i innebandyklubben Plastklotet sänks från nuvarande 18 år till 15 år.

Bakgrund: Eftersom merparten av våra medlemmar är under 18 år tycker jag att det är viktigt att de som är yngre också får medbestämmande i föreningen. Det skulle både öka demokratin och engagemanget i föreningen. 15 år är en lämplig åldersgräns, då är ungdomar gamla nog att ta ansvar.

5. När Lena skrivit sin motion är det viktigt att den kommer in i god tid före årsmötet, så att klubbstyrelsen har möjlighet att behandla den och komma med ett eget yttrande till årsmötet.

I föreningsstadgarna finns ett särskilt datum angivet när motioner senast måste vara inne för att bli behandlade på årsmötet. Ofta rör det sig om tre månader innan årsmötet.

Styrelsen läser motionen, gör en bedömning och gör ett eget yttrande över det inkomna förslaget. Eftersom styrelsen är framröstad av sina medlemmar försöker den efter bästa förmåga tillvarata majoritetens av föreningsmedlemmarnas intressen, när den bedömer eventuella konsekvenser av en motion.

Styrelsen kanske yrkar avslag på motionen och föreslår årsmötet att rösta nej. Eller kanske tar

fram en modifierad version som styrelsen tror skulle passa majoriteten av medlemmar bättre än originalmotionen. Styrelsens yttrande och förslag görs sedan tillgängligt för medlemmarna tillsammans med motionen, gärna genom klubbens medlemsinterna hemsida.

Låt säga att styrelsen i den tänkta innebandyklubben Plastkulan tycker att det ligger något i Lena Lollanders förslag, men anser att 15 år är en väl låg ålder för att få rösträtt i klubben. Styrelsen yttrar sig över motionen och skriver ett modifierat förslag som den tror skulle passa majoriteten av medlemmar bättre. I sitt förslag förordar styrelsen att rösträttsåldern kan sänkas till 16 år och motiverar varför.

Alltså finns både styrelsens förslag och Lenas förslag att ta ställning till på årsmötet. Styrelsens förslag är huvudförslag, men det är fritt fram för Lena eller någon annan att argumentera för och yrka bifall till motionens förslag.

Årsmötesdeltagarna diskuterar för och emot och när alla sakargument är uttömda får deltagarna rösta (votera) i frågan.

Ett klockrent fall av direkt demokrati. Den enskilde föreningsmedlemmen kan alltid göra sin röst hörd på årsmötet. Även om han eller hon är på kant med styrelsen. Det är bara att motionera!

Tips från juristen

Riksidrottsförbundets chefsjurist Christer Pallin tipsar dig som tänker skriva en motion.

1. Rubriken är viktig, både för att fånga läsaren och innehållet. Tänk till så att rubriken blir tydlig och talande.
2. Glöm inte avsändare. Ange tydligt vem som motionerar.
3. Börja med förslaget, ditt yrkande. Skriv ”att” -satsen så tydlig att den skulle kunna tas med i ett beslutsprotokoll. Den ska vara så klart formulerad att den inte kan misstolkas.
4. Motivera. Beskriv problemet och tala om varför det finns ett behov av att lösa frågan. Ge bakgrundsfakta som är viktiga i sammanhanget. Ange på vilket sätt ditt förslag vore en bra lösning på problemet.
5. Klumpa inte ihop flera förslag i en och samma motion. Låt varje förslag bli en egen motion. Fler förslag betyder alltså fler motioner, en för varje ärende. Det ökar tydligheten när styrelsen behandlar och tar upp motionerna på årsmötet.

Liten ordlista

Motion = förslag från medlem

Proposition = förslag från styrelsen

Yrkande = ”Jag föreslår att”

Votering = omröstning

Demokrati = folkstyre (i detta fall medlemsstyre)